

Силабус

навчальної дисципліни

Історія української літератури 60-80-х років ХХ століття

2021-2022 навчальний рік (7 семестр)

Освітня програма
Спеціальність
Предметна спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

«Середня освіта (Українська мова і література). Англійська мова»
014 Середня освіта
014.01 Українська мова і література
01 Освіта / Педагогіка
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Викладач
Посилання на сайт

Контактний телефон
E-mail викладача:
Графік консультацій

Ніна АНІСИМОВА
<http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-in-mov/composition-kaf-in-mov/anisimova/>
066 619 13 01
anisimova.bdpu@ukr.net
вівторок , 11.00-12.00, ауд. 204, корпус БДПУ 56

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16 год.	14 год.	60 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	82 год.	

Семestr: 7-ий, осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: українська мова, літературний процес, стиль, жанр, рід літератури, поетика, біографія.

Мета та завдання курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія української літератури 60-80-х років ХХ ст..» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти є засвоєння студентами знань про український літературний процес другої половини ХХ ст., ідейно-художню своєрідність творчості окремих представників цього періоду, розвиток літературних течій, напрямів, стилів, жанрів, про місце окремих творів у літературному процесі; про місце української літератури в загальнословітовому літературному процесі.

Основним завданням вивчення дисципліни є розкриття тенденцій розвитку літературного процесу 1960-1980-х років, ознайомлення студентів з художньою своєрідністю творчості письменників, їх найважливішими творами. Продуктивні навички філологічного аналізу конкретних літературних творів удосконалюються через читання та обговорення художніх текстів, підготовку усних презентацій, написання тестів для само- та взаємоперевірки, написання українську мову і навпаки, написання есе та листів.. Студенти удосконалюють уміння користуватися навчальною літературою в процесі самостійної роботи; формують уміння визначати власний погляд на ті чи інші історико-літературні проблеми, аргументувати власні судження, відстоювати їх у дискусії. Під час занять значна увага приділяється систематизації та розширенню набутих знань із історії української літератури попередніх періодів (19-20 століття), вступу до літературознавства, теорії літератури. Історико-літературні явища, що вивчалися на попередніх курсах, розглядаються на більш високому рівні, отже, знання оновлюються, поглинюються та розширюються.

Попередньою умовою вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури 60-80-х років ХХ ст..» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти є успішне вивчення української літератури на 1, 2, 3 курсах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде знати:

1. тенденції розвитку літературного процесу 1960-80-х років, його зумовленість суспільно-політичними подіями та культурно-історичними явищами;
2. основні чинники, що впливають на формування світогляду та стилю письменників;

3. найважливіші відомості про творчі методи й літературні напрями, різні погляди дослідників на названі явища;
4. основні етапи життєвого і творчого шляху найвидатніших письменників 60-80-х років ХХ ст;
5. концепції істориків літератури про певний художній твір чи творчість певного письменника;
6. взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника;
7. місце та значення художньо вартісних творів у доробку письменника та в літературному процесі відповідного періоду, у загальносвітовому літературному процесі;
8. оцінку вивчених творів у літературознавчих дослідженнях та критичних статтях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти:**

1. здійснювати аналіз епічних, ліричних та драматичних творів, оцінювати їх з позицій загальнолюдських морально-етичних цінностей;
2. користуватися навчальною літературою в процесі самостійної роботи;
3. визначати свій погляд на ті чи інші історико-літературні проблеми, аргументувати судження, відстоювати їх у дискусії;
4. конспектувати визначені статті до практичних занять, писати наукові реферати, повідомлення, доповіді;
5. здійснювати аналітичний огляд літературно-критичних статей та досліджень щодо творчості окремих персоналій та літературного процесу в цілому;
6. виявляти основні проблеми у творі, що вивчається;
7. виявляти найхарактерніші ознаки творчих методів та напрямів;
8. зіставляти різні погляди в ході полеміки, виявляти здатність доводити свої твердження, свій погляд, уміти дискутувати;
9. виокремлювати стильові напрями та течії, їхні естетичні параметри;
10. застосовувати основні теоретичні поняття, які використовуються у ході аналізу твору;
11. усвідомлено засвоювати найважливіші відомості про творчі методи й літературні напрями, різні погляди дослідників на названі явища.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРЗ 4. Знає провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні, специфіку його перебігу в культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національної літератури, художні твори класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою.
СК 5. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови, теорії та історії української літератури в закладах середньої освіти, практиці навчання української мови і викладання української літератури.	ПРУ 1. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.
СК 9. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мови і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.	ПРУ 3. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традицій й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної культури.
СК 10. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.	ПРУ 4. Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства.
СК 11. Здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії виховувати національно свідомих громадян України.	ПРУ 5. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.
СК 14. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).	ПРК 4. Керується у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.
	ПРУ 1. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати

	<p>інформацію, використовувати її в освітньому процесі.</p> <p>ПРУ 3. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>ПРУ 4. Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їх сутністю та характеристиками.</p> <p>ПРУ 5. Порівнює літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.</p>
--	--

ЗМІСТ КУРСУ:

МОДУЛЬ 1.

Естетичний феномен українського шістдесятництва. Творчість поетів-шістдесятників

Тема 1. Українське шістдесятництво: суспільно-естетична природа, витоки і наслідки. Модерністські пошуки у творчості поетів-новаторів (І. Драч, М. Вінграновський).

Особливості громадсько-політичного життя в Україні на поч. 1960-х. Світоглядні ідеї шістдесятників. Дволікість шістдесятницького руху. Естетична своєрідність поетичної генерації шістдесятників. Стильові течії в українській поезії 60-х рр. (модерна, традиційна, авангардистська). Нові художні якості прози шістдесятників, її жанрово-тематичне зображення. Дискусії в українському літературознавстві навколо феномену шістдесятництва

Модерністська поетика раннього *Івана Драча*. Провідні мотиви лірики. Експресивно-романтичне визначення творчого кредо неофіта української поезії. Романтична поетизація звичайних речей, піднесення буденності життя до космічних височин; проблема болісного наступу НТР на духовність суспільства. Поетика жанру балади та епіоду у творчості: новаторське продовження фольклорної та літературної традиції.

Тема 2. Синтез новаторства і традиції у творчості Ліни Костенко, Василя Симоненка, Дмитра Павличка.

Поезія *Василя Симоненка* у контексті українського шістдесятництва Суголосність мотивів поетичних збірок “Тиша і грім”, “Земне тяжіння” філософії шістдесятництва. Неонародницька концепція лірики, її гуманістичне спрямування. Фольклорні та літературні джерела образу України, його амбівалентність. Жанрове розмаїття та стильові особливості сатиричної спадщини митця.

Неокласичні засади творчості *Ліни Костенко*. Багатство культурологічного світу лірики: образи митців світової культури; художня трансформація античних та біблійних мотивів й образів. Історичний дискурс поезії: проблема історичної пам'яті та врятування українства як етнічного і духовного феномену. Мотив єднання людини з природою й екологічний неспокій у ліриці поетеси. Емоційне багатство та художня довершеність інтимної лірики. Духовний світ ліричної героїні. Цикл «Інкрустації»: поетика назви та її органічне втілення в художній системі віршів; образ дороги, мандрів, життя “на колесах”; національні й культурологічні символи; особливості віршування і ритмомелодика “Інкрустацій”. Художня своєрідність поем “Сніг у Флоренції”, “Дума про братів неазовських”: жанрова специфіка; проблематика, образна система.

Грані творчої особистості *Д. Павличка*, його участь у громадському та політичному житті. Провідні мотиви і стильові особливості збірки «Правда кличе». «Таємниця твого обличчя – довершеність інтимної лірики. Світоглядна та художня еволюція лірики: 1990-ті–2000-і рр. («Покаянні псалми», «Не зрадь», «Рубай», «Золоте ябко», «Вірші з Майдану» та ін.). Особливості творчого стилю *Д.Павличка* у контексті традиційної української лірики.

МОДУЛЬ 2.

Тенденції розвитку історичної та лірико-романтичної прози 1960-1980-х років

Тема 3. Тенденції розвитку історичної романістики 1960-1980-х рр. (Р. Іваничук, П. Загребельний, Ліна Костенко, Ю. Мушкетик, Р. Федорів та ін.).

Розвиток історичного роману у 1930-1950-і роки: естетичні здобутки і втрати. «Нова хвиля» історичної романістики, її основні риси та обумовленість шістдесятницькою добою. Жанрові модифікації історичного роману 60-80-х рр.

Художнє відтворення різних історичних епох у прозі *P. Іваничука*. Проблематика історичної романістики. Стильова еволюція романного мислення. Жанрова специфіка роману Р. Іваничука “Орда” (історико-химерний, гротескно-химерний). Історична основа твору. Міфопоетичний струмінь роману: художня трансформація біблійних та язичницьких мотивів і образів. Художнє відображення химерності української душі як драми екзистенційного вибору. Образ ченця Єпіфанія як композиційний центр твору. Майстерність засобів гротеску, умовності й алегорії в моделюванні тоталітарної системи (Царство Карликів).

Жанрова і тематична багатоплановість прози *П. Загребельного*. Проблематика і художні особливості історичної романістики митця. Цикл романів про Київську Русь: філософська, національна, морально-етична проблематика одного з романів («Диво», «Первоміст», «Смерть у Києві»). Художня версія історичних постатей жінок-українок у романах «Роксолана», «Євпраксія»: історична основа, психологізм образів, гендерна проблематика. Чинники формування образу жінки (національні, міфопоетичні, біблійні, психологічні).

Історичні романи у віршах *Ліни Костенко*. Фольклорні джерела роману «Маруся Чурай». Образ Марусі Чурай у народних піснях, легендах, переказах. Жанрово-композиційні особливості твору. Утвердження безсмертя українського народу та його пісні. Природа і люди як складові образу України в романі. Тута за українською державністю. Перегук роману із сучасністю. Історична основа роману «Берестечко»: новаторство поетеси у трактуванні образу Б. Хмельницького. Майстерність засобів психологічного зображення героя.

Жанрово-тематичне разоміття історичної романістики *Ю. Мушкетика*. Романтичне уславлення козацького лицарства в романі Ю.Мушкетика “Яса”. Суперечливість образів кошового отамана Івана Сірка та козацької старшини. Художнє осмислення доби Руїни в романах “Гетьманський скарб”, “На брата брат”.

Тема 4. Лірико-романтична стильова течія в українській прозі 60-80-х рр. XX ст. (творчість Олеся Гончара).

Стильові течії в українській прозі 60-80-х рр.: класифікації літературознавців. Лірико-романтична стильова течія у прозі: основні джерела, риси поетики; зображення спектру мистецьких засобів. Фольклорно-ліричні джерела романного епосу М.Стельмаха. Проблематика його романістики. Філософський вимір ліро-епічної прози Л. Первомайського.

Творчість Олеся Гончара як явище лірико-романтичної прози. Вияви соцреалізму як наслідок ідеологічного тиску. Дискусії навколо «Прaporonoсців». Своєрідність поетики О. Гончара у контексті лірико-романтичної стильової течії. Риси постмодернізму у творчості митця. Драматична доля «Собору» в тоталітарну добу. «Собор» у критиці: динаміка оцінок твору. Вияви компромісу між романтизмом і соцреалізмом у романі. Актуальність проблематики твору (філософської, національної, морально-етичної, екологічної). Національно-романтична парадигма роману. Жанрова специфіка новелістики О. Гончара. Проблемно-тематичне коло новел: людина і війна; честь людини і безчестя; людина і суспільство; екологічні проблеми та ін. («Модри камень», «Людина в степу», «За мить щастя» тощо). Стильові особливості малої прози О. Гончара.

МОДУЛЬ 3. Українська література в роки «застою» (1965-1985)

Тема 5. Українська література в роки «застою» (1965-1985). Генеза й типологія соцреалізму.

Ідеологічні утиски митців у «застійну добу». Репресії щодо української інтелігенції. Участь письменників у дисидентському русі. Роль і місце *Ivana Світличного* в українському національно-визвольному русі. Художні особливості «тюремної музи» поета-дисидента. Традиція «в'язничної» лірики в українській літературі. Національний зміст творчості *Гелія Снегірьова*. Ідейний зміст «Набоїв для розстрілу».

Генеза й типологія соціалістичного реалізму. Соціалістичний реалізм: витоки й тенденції розвитку. Проблема дослідження соцреалізму в літературознавстві

Тема 6. Український поетичний андеграунд «застійної доби». Творчість поетів-дисидентів (В. Стус, Т. Мельничук, І. Калинець, «Київська школа поезії»).

Історія створення збірки *V. Стуса* «Палімпсест». Проблема варіативності віршів. Літературні джерела (Рільке, Гете). Історіософські мотиви в поезії. Внутрішня суперечливість образу України – «фрідної чужини», його фольклорні та літературні джерела. Естетична та експресивна функція біблійних мотивів та образів у ліриці поета. Символіка художнього часопростору тюремної музи. Образ ліричного героя: мотиви самоти, «невгнотої чесності», автентичності буття. Розмаїття психологічних станів

Естетична опозиція та недекларована світоглядна концепція Київської школи. Проблема її членства в українському літературознавстві. Своєрідність міфопоетичного мислення *V. Головородька*: синтез національного і модерного начал поезії: художня трансформація міфологічної свідомості та фольклору; ірраціоналізм, алогічність як естетичне підґрунтя міфопоетики; мистецтво “другого плану”, інакомовлення; поетика сюрреалізму; модернізація традиційної поетики у розвінчуванні міфів тоталітаризму.

Мистецтво поетичного міфотворення *V. Кордуна*: особливості художнього часопростору в міфопоетиці: своєрідне відчуття пра-часу “з погляду вічності”; екзистенційний мотив трагічності людського існування як наслідок руйнування міфу; феномен пам’яті, тиші та особистісного мовчання в ліриці *V. Кордуна*

Тема 7. Творчість прозаїків-сімдесятників (І. Білик, Г. Снєгурьов, В. Яворський, М. Руденко). Естетичний феномен «тихої лірики» (В. Підпалий, І. Жиленко, Л. Талалай та ін.).

Антиідеологічність, десоціологізація як засадні риси світогляду сімдесятників. Основні риси поетики: суб'єктивність; естетичний герметизм; розмитість поділу між свідомим і несвідомим, добром і злом. Оновлення принципу «мистецтва задля мистецтва». Сімдесятники як покоління другого шансу чи «покоління реставрованого часу».

«Тиха лірика» 1970-х, її естетична своєрідність (В. Підпалий, В. Діденко, П. Засенко, В. Лучук та ін.). Тематична палітра поетичного доробку В. Підпалого: драматичні суперечності життя, любовна лірика, філігранна пейзажна поезія, тема війни і миру, «мала» батьківщина. Особливості стилю (збірки «Зелена гілка», «Повесіння», «Тридцяте літо», «В дорогу – за ластівками», «Вишневий світ», «Сині троянди»). Творчість Леоніда Талалаї у контексті естетичних пошуків «сімдесятників».

Поезія Ірини Жиленко: риси «тихої» лірики (аполітичність, увага до вічних проблем буття, його тайни). Протиславлення мові «застою» мови натури, природи. Майстерність пейзажних малюнків. Традиційна тематика віршів: увага до повсякденного мирного життя в його найбуденніших проявах. Дискусії критиків щодо «дрібнотем'я», «камерності» поезії І.Жиленко. Прийоми поетичної суб'єктивності авторки. Розбудова умовного художнього світу. Роль уяви, фантазії, мрії, містифікації, парадоксальність поетичної уяви. Поєднання елегійності з невтримно радісним настроєм; переплетіння біографічного із загальнолюдським, величного з буденним.

МОДУЛЬ 4.

Лірико-химерна стильова течія в українській прозі

Тема 8. Лірико-химерна проза як естетичне явище: жанрово-стильовий аспект. Творчість Василя Земляка у контексті лірико-химерної прози

Особливості розвитку лірико-химерної стильової течії в українській прозі 1960-1980-х рр.: витоки, джерела, жанрові модифікації, представники. Вияви «низького» стилю у розвитку жанру химерного роману (О. Ільченко, Є. Гуцало), його причини. Дискусії в літературознавстві навколо феномену химерної прози (М.Павлишин, О.Ковальчук, А.Кравченко та інші). «Химерна проза» у типологічному ряді з творами магічного реалізму (А. Карпент'єр, Ж. Амоду, М. А. Астуріас). Жанрово-стильові особливості «химерного» роману в українській літературі 70-80-х років, його літературні та фольклорні джерела.

Дилогія В. Земляка «Лебедина зграя», «Зелені Млини» як вершинний набуток «химерної прози»: міфопоетика роману; біблійні, історичні алюзії; необарокові риси; елементи постмодерністської естетики. Роль умовної символіки; художня трансформація біблійних образів («Вавилон»; «Вавилонське стовпотворіння» та ін.). Історичні алюзії та міфологічні мотиви в творі. Новаторство В. Земляка у змалюванні героїв твору. Природа людської неоднозначності у романі: амбівалентність у зображені Українського національного характеру. Образ філософа Фабіяна як утілення вікової житейської мудрості українців. Античні традиції у романі. Стильова своєрідність «Лебединої зграї». Особливості народно-сміхових джерел твору.

Тема 9. Стильові перехрещення у прозі Володимира Дрозда, Євгена Гуцала, Володимира Яворівського.

Морально-етична проблематика соціально-психологічних романів В.Дрозда («Катастрофа», «Спектакль»). Спроби автора протистояти тиску соцреалізму. Художня трансформація міфу про вовкулаку в романі «Вовкулак» («Самотній вовк»). Елементи постмодерної естетики у творі. Творчість В.Дрозда як явище лірико-химерної прози. Поетика умовності: фантасмагорія, зміщення часових площин, міфомислення та ін.

Стильовий синкретизм прози Є. Гуцала. Тема незахищеного та вразливого світу дитинства у ранній «малій прозі» (збірки «Люди серед людей», «Яблука з осіннього саду», «Скупана в любистку», «Запах кропу» та ін.). Ліричне оповідання як своєрідна опозиція монументальній соцреалістичні прозі. Художнє відображення особливостей учительської професії в дилогії Є. Гуцала «Сільські вчителі», «Шкільний хліб». Засади етнопедагогіки. Загальнолюдські й індивідуально-національні цінності в осмисленні гострих проблем радианської дійсності («Безголов'я», «Родинне вогнище», «Мертві зона»). Риси неorealістичного стилю творів. «Низький стиль» («низьке бароко») химерної прози Є.Гуцала.

МОДУЛЬ 5.

Тенденції розвитку реалістичного та філософського напрямів в українській прозі та драматургії 1960-1980-х років.

Тема 10. Тенденції розвитку реалістичного та філософського напрямів в українській прозі 1960-1980-х. Поетика реалістичної прози (Борис Харчук, Анатолій Дімаров, Григорій Тютюнник, Григорій Тютюнник, Юрій Щербак, Володимир Яворський).

Жанрово-стильовий перелом в українській прозі кінця 1960-х. Конкретно-аналітична стильова течія та її риси. Неorealістична проза в літературному процесі 1960-1970-х років. Роман «Вир» Г. Тютюнника як

новаторське явище. Критичний та документальний реалізм у прозі В. Дрозда, Ю. Щербака, В. Яворівського. Об'єктивно-реалістичне осмислення дійсності у прозі Є. Гуцала. Жанр реалістично-психологічного роману в творчості Р. Андріяшика. Психологічна тема повоснної спустошеності чоловічої душі у романах «Люди зі страху», «Додому нема воротя», «Полтва».

Жанр психологічної новели у творчості Гр. Тютюнника, її стильові особливості. Тема екзистенційної незахищенності й надломленості української людини. Проблема втрати духовності, історичної пам'яті («На загищі», «Вуточка»). Естетична концепція кохання в новелістиці Гр. Тютюнника («Зав'язь», «Кіzonька», «Три плачі над Степаном», «Три зозулі з поклоном»). Мистецтво психологічного аналізу світу дитини («Дивак», «Сито, сито...», «Обнова», «Перед грозою», «В сутінки»).

Гострота й актуальність морально-етичної проблематики в сільських, містечкових та міських “історіях” А. Дімарова. Художнє освоєння маргінальної та екзистенційної проблематики. Реалістичне дослідження причин знівечених людських доль в “історіях”. Проза А. Дімарова як явище конкретно-аналітичної стильової течії. Еволюція митця – від “історій” до дилогії “Прожити й розповісти”.

Конкретно-аналітичне осмислення філософської і морально-етичної проблематики у “воєнній” прозі Б. Харчука (“Палагна”, “Панкрац і Юдка”). Утвердження всеперемагаючої сили кохання у повісті про бандерівський рух в Україні (“Вишневі ночі”). Проблема роду, його занепаду й руйнації у повісті “Онук”. Риси індивідуального стилю Б. Харчука.

Тема 11. Жанрово-стильове багатство інтелектуально-філософської прози Валерія Шевчука.

Творчість В. Шевчука як явище інтелектуально-філософської, психологічної прози в українській літературі ХХ ст. Стильові особливості прози: поетика умовності, «неохимерність», необароко. Проблематика, художні особливості історичної прози В. Шевчука. Художня трансформація притчевого модусу в романі «На полі смиренному». Модернізація жанру балади в романі «Дім на горі». Жанрово-композиційні особливості твору. Міфопоетика повісті-преамбули; символіка міфу “дому на горі”. Барокові мотиви небесної дороги, самотності, блудного сина. Романтичний мотив творчого осяння. Необарокова поетика 2-ї частини твору (“Голос трави”), її притчевий характер. Художня трансформація світу фольклору та демонології. Проблематика новел циклу. Стильові особливості роману “Дім на горі”. Синтез неоромантичних та необарокових тенденцій. Проблемно-тематичне коло «міської» прози В. Шевчука («Чортіця», «Горбунка Зоя», «Місяцьева зозулька з ластів'ячого гнізда», «Жінка-змія»). Засоби творення образу демонічної жінки, його іпостасі. Гендерна проблематика прози. Екзистенційний конфлікт між демонічною жіночістю та пересічною чоловічістю у повістях.

Тема 12. Тематичні і жанрово-стильові пошуки в українській драматургії 1960-80-х років. (О. Коломієць, Я. Стельмах та ін.).

Шляхи розвитку української драматургії у 1960-1980-ті рр.: естетичні здобутки і втрати. Театр О. Конійчука в парадигмі масової культури як матриця радянської літератури в цілому. Морально-етична проблематика і жанрова своєрідність драматургії О. Коломійця. Поетика і новаторство драматургії.

МОДУЛЬ 6.

Проблемно-стильові пошуки в українській еміграційній літературі 1960-1980-х

Тема 13. Тенденції розвитку літературного процесу в українській еміграції др. пол. ХХ ст. Проблемно-стильові пошуки в еміграційній прозі, драматургії (Ігор Костецький, Емма Андієвська, Богдан Бойчук, Юрій Тарнавський).

Об'єднання українських письменників «Слово» та його роль в організації літературного життя українського зарубіжжя. Поезія «третьої хвилі»: ідейно-естетичні засади Нью-Йоркської поетичної групи. Дискусії в літературознавстві навколо феномену НЙГ. Постмодерна поетика прози Емми Андієвської, Юрія Тарнавського.

Традиції і новаторство в діаспорній драматургії II пол. Творчість Юрія Тарнавського, Ігоря Костецького, Іларіона Чолгана, Людмили Коваленко. Риси постмодернізму в драматургії

Тема 14. Естетичний феномен Нью-Йоркської поетичної групи: інтелектуальний світ лірики Богдана Бойчука; синтез модерну і традиції у поезії Віри Вовк; сюрреалістичні візії світу у поезії Емми Андієвської.

Естетична платформа НЙГ. Дискусії в літературознавстві навколо НЙГ. Поетична індивідуальність Богдана Рубчака як “поета культури”. Своєрідність герметичної поетики Юрія Тарнавського. Сюрреалістичні візії світу в поезії Емми Андієвської. Інтелектуальний світ лірики Богдана Бойчука. Особливості модерністичної поетики. Синтез модерну і традиції у поезії Віри Вовк.

Методи навчання: словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), із застосуванням комп’ютерних технологій; семінари, бесіда, розповідь; наукові: спостереженні, ілюстрація,

демонстрація; *практичні*: вправи, наукове дослідження, художня інтерпретація; навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації пошуку (метод цікавих аналогій тощо)

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проектор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного та підсумкового контролів і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену, який складається з трьох питань, зорієтованих на перевірку теоретичних знань із дисципліни та практичних умінь.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль			
Практичні заняття	35	50	100
Самостійна робота (бесіда за запропонованою темою для сам ост. опрацювання, вірші напам'ять)	15		
Підсумковий контроль			
Екзамен:	50	50	

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів			
	нездовільно	задовільно	Добре	Відмінно
Практичне заняття 1	1,6	3	4	5
Практичне заняття 2	1,6	3	4	5
Практичне заняття 3	1,6	3	4	5
Практичне заняття 4	1,6	3	4	5
Практичне заняття 5	1,6	3	4	5
Практичне заняття 6	1,5	3	4	5

Практичне заняття 7	1,5	3	4	5
Максимальна кількість набраних балів	11	21	28	35

Таблиця 3. Розподіл набраних студентом балів під час самостійної роботи

Види робіт	Кількість набраних балів			
	незадовільно	задовільно	Добре	Відмінно
Тема 1.	0,5	1	1,3	1,3
Тема 2.	0,5	1	1,3	1,3
Тема 3.	0,5	1	1,3	1,3
Тема 4.	0,5	1	1,3	1,3
Тема 5.	0,5	1	1,3	1,3
Тема 6.	0,5	1	1,3	1,3
Тема 7.	0,5	1	1,3	1,2
Тема 8.	0,5	1	1,3	1,2
Тема 9.	0,5	1	1,3	1,2
Тема 10.	0,5	1	1,3	1,2
Тема 11.	0,5	1	1,3	1,2
Тема 12.	0,5	1	1,3	1,2
Максимальна кількість набраних балів	6	12	15	15

Таблиця 4. Розподіл набраних студентом балів під час підсумкового контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	незадовільно		задовільно		добре		відмінно
	1-17	18-24	25-28	29-32	33-38	39-44	45-50
	F	FX	E	D	C	B	A
Екзаменаційне питання 1	5,6	8	9,3	10,6	12,6	14,6	16,6
Екзаменаційне питання 2	5,6	8	9,3	10,6	12,6	14,6	16,6
Екзаменаційне питання 3	5,6	8	9,3	10,6	12,6	14,6	16,6
Максимальна кількість набраних балів	17	24	28	32	38	44	50

Таблиця 5.
Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	
90-100	Відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	Добре		B (добре)
65-77			C (добре)
58-64			D (задовільно)
50-57	Задовільно		E (задовільно)
35-49	Незадовільно		FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно	не зараховано	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

ПІДРУЧНИКИ, ПОСІБНИКИ:

1. Історія української літератури: ХХ – поч. ХХІ ст. : навч. посіб. : у 3 т. / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. ; за ред. В. І. Кузьменка. Київ : Академвидав, 2013. Т. 1. 2013. 592 с.; Т. 2. 2014. 536 с.; Т. 3. 2016. – 552 с.;
2. Історія української літератури ХХ ст.: У 2-х кн. / За ред. В.Дончука. Київ : Либідь, 1995. Кн. друга. Частина друга (1960-1990). 378 с.
3. Історія української літератури ХХ ст.: У 2-х кн. Вид 2-е / За ред. В.Дончука. К.: Либідь, 1998. Кн. друга (Друга полов. ХХ ст.). 453 с.
4. Історія української літератури ХХ століття / за ред. проф. В. І. Кузьменка. К.: Вид-во КСУ, 2007. 396 с.
5. Анісимова Н. П. Історія української літератури ХХ ст. (1960–1980-ті рр.) : навч. посібник для студентів фіолол. спеціальностей вищих навч. Закладів. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. 207 с

СЛОВНИКИ, ЕНЦИКЛОПЕДІЇ:

6. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті літаври, 2001. 636 с.
7. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як, Ю. Ковалів та ін. Київ: ВЦ “Академія”, 1997. 750 с.
8. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1 / [авт.-уклад Ю.І. Ковалів]. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
9. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 2 / [авт.-уклад Ю.І. Ковалів]. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 624 с.

ДОПОМОГЖНА

1. Антологія української поезії II половини ХХ сторіччя / Авт. передм. та упоряд. Ю.Ковалів. Київ : Гранослов, 2001. 432 с.

2. Бернадська Н. Українська література ХХ ст: Навч. посібник для старшокласників та вступників до вузів. Вид. 2-е, випр. і доп. Київ : Знання-Прес, 2004. 271 с.
3. Брюховецький В. Ліна Костенко : Нарис творчості. Київ : Наука, 1990. 156 с.
4. Гроно нездоланих співців. Літературні портрети укр. письменників ХХ ст. / Навч. посібн. для вчителів / Упор. В. Кузьменко. Київ : Укр. письм., 1997. С. 266-283.
5. Діалектика художнього пошуку: літ. процес 60-80-х р.р. Київ. 1989. 267 с.
6. Дончик В. Грані сучасної прози. Київ : Наука, 1987. 378 с.
7. Дончик В. Істина – особистість. Проза П. Загребельного. Київ : Наука, 1984. 348 с.
8. Жулинський М. Наближення: літ. діалоги. Київ : Наука, 1986. 245 с.
9. Зборовська Н. Шістдесятництво як найважливіший дискурс батьківства. *Код української літератури*. Проект психоісторії новітньої україн. літератури: Монографія. Київ : Академвидав, 2006. С. 350–354.
10. Ільницький М. Дмитро Павличко : Нарис творчості. Київ : Наука 1985. 189 с.
11. Ільницький М. Іван Драч : Нарис творчості. Київ : Наука. 1986. 138 с.
12. Ільницький М. Людина в історії. Сучасний україн. історичний роман. Київ. 1989. 269 с.
13. Коваль В. "Собор" і навколо собору. Київ. 1989. 128 с.
14. Моренець В. Борис Олійник: літ.-критичний наррис. Київ : Наука, 1987. 238 с.
15. Мороз Л. Григорій Тютюнник: Нарис життя і творчості. Київ : Наука, 1991. 267 с.
16. Никанорова О. Поезії одвічна висота: літ.-критичні статті. Київ : Наука, 1986. 239 с.
17. Павлишин М. Канон і іконостас: літ.-крит. статті. Київ. 1997. 190 с.
18. Паставух Т. Київська школа поетів та її оточення : (модерні стилюві течії української поезії 1960-90-х років) : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 700 с.
19. Погрібний А. Олесь Гончар : Нарис творчості. Київ : Наука, 1987. 222 с.
20. Росінська О. А. Символіка поезії В. Стуса : [монографія]. Донецьк : «Ноулідж», 2010. 201 с.
21. Салига Т. Микола Вінграновський: літ.-крит. наррис. Київ : Наука, 1989. 178 с.
22. Салига Т. Продовження: літ.-крит. студії. Київ : Наука, 1991. 178 с.
23. Скирда Л. Сучасна українська поема. Київ : Наука, 1991. 190 с.
24. Слабошицький М. Василь Земляк : Нарис творчості. Київ : Наука, 1994. 167 с.
25. Слабошицький М. Роман Іваничук: літ.-критичний наррис. Київ : Наука, 1989. 245 с.
26. Соловей Е. Українська філософська лірика. Київ : Наука, 1999. 367 с.
27. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво : профілі на тлі покоління (Історико-літературний та поетикальний аспекти). Київ : Смолоскип, 2010. 630 с.
28. Ткаченко А. Василь Симоненко : Нарис життя і творчості. Київ : Наука, 1990. 235 с.
29. Ткаченко А. Іван Драч: Нарис творчості. Київ : Наука, 1988. 238 с.
30. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 3-х кн. / Упоряд. В.Яременко. Київ : Рось, 1993. 1994. – 560 с.

Інтернет-ресурси:

- 1) <http://litera-ua.livejournal.com/2009/05/12/> - бібліотека «Літера»
- 2) <http://www.nbuu.gov.ua/node/592> - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
- 3) <http://www.info-library.com.ua/> - електронна бібліотека підручників та українських рефератів
- 4) <http://diasporiana.org.ua/> - бібліотека української діаспори
- 5) litakcent.com – ЛітАкцент
- 6) <http://www.utoronto.ca/elul> – Бібліотека української літератури Торонтського університету
<http://www.ukrlib.km.ru> – Бібліотека української літератури
- 7) <http://poetry.uazone.net> –
<http://www.ji.lviv.ua/ji-librarylib-index.htm> – Бібліотека І українська проза, поезія, філософські твори
- 8) <http://k-r.com.ua> – Книжник –review
- 9) <http://www.geocities.com/doctorgpro2002> – Чорна жужелиця художня література
- 10) <http://library.org.ua> – Українська бібліотечка українська класика; історія України
- 11) <http://lib.proza.com.ua> – Лібрарій: Електронна бібліотека
- 12) <http://chtyvo.org.ua/authors/> - Е-бібліотека «Чтиво» - книгозбирня української літератури
- 13) <http://ukrknyga.at.ua/> - «Українська книга» - безкоштовна електронна бібліотека
- 14) <http://chytanka.com.ua/ebooks/index.php?action=url/authors> - Читанка
- 15) <http://ukrkniga.org.ua/> - Українська книга
- 16) <http://www.history.org.ua/index.php?info=7> – бібліотека Інституту історії НАН України
- 17) <http://www.ruthenia.info/txt/index.htm> - бібліотека «Віртуальна Русь»
- 18) <http://javalibre.com.ua/> - онлайн бібліотека java

- 19) <http://exlibris.uaweb.org/> - українська електронна бібліотека Exlibris
- 20) <http://www.svit.in.ua/kny.htm> - бібліотека «Рідної віри»
- 21) <http://ukrlife.org/main/library.html> - українське життя в Севастополі
- 22) <http://ae-lib.org.ua/> - бібліотека світової літератури (оригінали та переклади)
- 23) http://www.lnu.edu.ua/faculty/Philol/www/laboratory_folklore_studies.php - лабораторія українського фольклору
- 24) <http://library.kr.ua/> - бібліотека ім. Д. Чижевського
- 25) <http://incognita.day.kiev.ua/topbooks/> - книгосхов Гайдамака (газета «День»)
- 26) <http://1576.ua/> - бібліотека українського світу
- 27) <http://yanko.lib.ru/> - бібліотека Слави Янко
- 28) <http://www.gumer.info/> - бібліотека Гумер

